

A Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság

állásfoglalása

a digitális átállással kapcsolatos, a települési önkormányzatokra vonatkozó adatszolgáltatási kötelezettségről

A Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatósághoz (a továbbiakban: Hatóság) számos megkeresés érkezett mind írásban, mind pedig telefonos ügyfélszolgálatán keresztül a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság (a továbbiakban: NMHH) digitális átállással kapcsolatos adatigénylésével összefüggésben.

Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) 38. § (2) bekezdése értelmében a Hatóság feladata a személyes adatok védelméhez való jog érvényesülésének elősegítése.

Figyelemmel arra, hogy az NMHH adatkérése valamennyi települési önkormányzatra vonatkozik, továbbá az adatigénylés személyes és különleges adatokat egyaránt érint, ezért a Hatóság kiemelten fontosnak tartja, hogy a vonatkozó jogszabályi rendelkezések áttekintése alapján tisztázza az NMHH adatkezelésének jogi hátterét.

Az Infotv. 5. § (1) bekezdés b) pontja és (2) bekezdés c) pontja alapján személyes és különleges adat akkor is kezelhető, ha az adatok kezelését közérdeken alapuló célból törvény elrendeli (kötelező adatkezelés).

Az Infotv. 5. § (3) bekezdése értelmében kötelező adatkezelés esetén a kezelendő adatok fajtáit, az adatkezelés célját és feltételeit, az adatok megismerhetőségét, az adatkezelés időtartamát, valamint az adatkezelő személyét az adatkezelést elrendelő törvény határozza meg.

Az NMHH települési önkormányzatokhoz címzett adatkérése az Infotv. szerinti kötelező adatkezelésnek minősül, amely a műsorterjesztés és a digitális átállás szabályairól szóló 2007. évi LXXIV. törvény (a továbbiakban: Dtv.) 44/A. § bekezdésén alapul. A Hatóság a Dtv. 44/A. §-ának vizsgálata alapján megállapította, hogy a jogalkotó – az Infotv. 5. § (3) bekezdésével összhangban – valamennyi lényeges adatkezelési körülményt szabályozta a Dtv.-ben.

A jogalkotó a Dtv. 44/A. § (1) bekezdésében határozta meg az adatkezelés célját (vagyis azt a közérdeket), amelynek érdekében szükséges a személyes és a különleges adatok kezelése. Emellett az adatkezelés céljának megítélésakor természetesen tekintettel kell lenni a Dtv. 2. §-ában megfogalmazott célokra, amely rendelkezés szintén az NMHH adatkezelésének közérdek jellegét támasztja alá.

A jogalkotó a Dtv. 44/A. § (2) bekezdésében általános adatszolgáltatási kötelezettséget ír elő – a Dtv. 44/A. § (6) bekezdésében foglalt adatok tekintetében – az önkormányzatok számára, míg a (3) bekezdésben megteremti annak lehetőségét, hogy az NMHH megismerhesse az általános adatszolgáltatást követő időszakban jogosultságot szerző természetes személyek adatait. A Dtv.

44/A. § (3) bekezdése alapján az NMHH jogosult a hozzá beérkező egyedi igény alapján – a jogosultság feltételeinek ellenőrzése céljából – az igénylőre vonatkozóan adatszolgáltatást kérni.

A Dtv. 44/A. § (7) bekezdésében a jogalkotó rendelkezett az adatbiztonsági intézkedésekről: az NMHH-nak biztosítania kell azt, hogy az átvett adatok legalább olyan védelemben részesüljenek, mint amilyenben az átadó önkormányzati szervnél részesülnek.

A jogalkotó a Dtv. 44/A. § (8) bekezdésében kifejezetten rendelkezik arról, hogy ki jogosult megismerni az átvett személyes és különleges adatokat.

A Dtv. 44/A. § (9) bekezdésében a jogalkotó statisztikai adatkezelés lehetőségét teremti meg oly módon, hogy az NMHH-nak biztosítania kell azt, hogy a kimutatásban személyes, illetve különleges adatok ne szerepeljenek.

A Dtv. 44/A. § (10) bekezdésében a jogalkotó meghatározta az adatkezelés időtartamát: az átvett személyes és különleges adatokat legfeljebb a digitális átállást követő két évig jogosult. A Dtv. 38. § (1) bekezdése kimondja, hogy a digitális átállásnak legkésőbb 2014. december 31-ig meg kell valósulnia. Ennek megfelelően az adatkezelés végső dátuma 2016. december 31-e, amely időpontot követően az NMHH-nak az átvett személyes és különleges adatokat haladéktalanul törölnie kell.

A jogalkotó a Dtv. 44/A. § (11) bekezdésében az adattovábbítás garanciális követelményeiről rendelkezik. Az NMHH személyes adatokat (kizárólag név és lakcím adatokat) továbbíthat a vevőeszköz-támogatás lebonyolítását végző szervezetnek vagy gazdasági társaságnak, különleges adatok tehát nem kerülhetnek át ezen szervezetekhez.

A Hatósághoz érkezett bejelentések egy részében abban kérték a Hatóság állásfoglalását, hogy a Dtv. szerinti adatkérés hogyan egyeztethető össze a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.) adatvédelmi tárgyú rendelkezéseivel. Az Szt. 19. § (1) bekezdése meghatározza azokat a szerveket, amelyek részére az önkormányzat adatot továbbíthat a szociális nyilvántartásból. Az Szt. 19. § (1) bekezdésében a jogalkotó nem tette lehetővé azt, hogy az NMHH is kérhesse személyes és különleges adatok továbbítását. A jogalkotó azonban később, a Dtv. 2012. január 1-jén hatályba lépő módosítása révén, a Dtv. 44/A. §-ának megalkotásával megteremtette annak lehetőségét, hogy az NMHH megismerhesse a szociális ellátásra vonatkozó személyes és különleges adatokat. A jogalkotó a Dtv. 44/A. §-ának megalkotásával a Dtv.-ben meghatározott közérdek megvalósulása érdekében az Szt. rendelkezéseitől független kötelező adatkezelést írt elő. Ennek megfelelően az Szt. 19. § (1) bekezdésének hiányossága – tekintettel a Dtv. 44/A. §-ában előírt, az Infotv. rendelkezéseivel összhangban álló kötelező adatkezelésre – nem okoz olyan mértékű jogbizonytalanságot, amely alapján az adattovábbítás jogszerűsége megkérdőjelezhető lenne.

Mindemellett a jogalkotó biztosította az NMHH adatkezelése tekintetében az Infotv. 4. § (1)-(2) bekezdésében szereplő célhoz kötött adatkezelés elvének érvényesülését. Az Infotv. ezen rendelkezése szerint csak olyan személyes adat kezelhető, amely az adatkezelés céljának megvalósulásához elengedhetetlen, a cél elérésére alkalmas. Az Infotv. továbbá azt is kimondja, hogy személyes adat csak a cél megvalósulásához szükséges mértékben és ideig kezelhető. A Dtv. 44/A. § (1) bekezdésében szereplő célból történő, a (6) bekezdésében szereplő személyes és különleges adatokkal kapcsolatos és a (10) bekezdésében szereplő időpontig tartó adatkezelés összeegyeztethető a célhoz kötöttség alapelveivel. Az adatigénylés nem terjed ki a szociális ellátásra vonatkozó nyilvántartás teljes adattartamára, hanem csak pontosan körülírt, szűk adatkör

(a rászorult természetes személyazonosító adatai, lakcíme és a rászorultság oka) megismerését teszi lehetővé az NMHH számára. A támogatás megítélésével kapcsolatban a további személyes és különleges adatokat a támogatásra jogosult hozzájárulása, az általa kitöltött formanyomtatvány alapján ismeri meg az NMHH.

A Dtv. rendelkezéseinek betartása mellett az adatkezelés tekintetében az NMHH-nak maradéktalanul teljesítenie kell az Infotv.-ben szereplő, az adatkezelőt terhelő kötelezettségének is. Így többek között az NMHH-nak eleget kell tennie az Infotv. 20. §-ából fakadó kötelezettségének, vagyis az NMHH-nak a hivatalos honlapján nyilvánosságra kell hoznia az adatkezelés lényeges körülményeit tartalmazó tájékoztatót, amelynek alapján az érintettek tájékoztatást kaphatnak személyes adataik kezelésének lényeges körülményeiről. A Hatóság jelen állásfoglalásának kibocsátásával egyidejűleg felhívta az NMHH figyelmét az Infotv. valamennyi követelményének betartására.

A Hatóság álláspontja szerint nem sérti az információs önrendelkezési jogot, ha a települési önkormányzatok a Dtv. rendelkezéseinek megfelelően az NMHH számára adatokat továbbítanak a szociális ellátásra vonatkozó nyilvántartásból.

Budapest, 2012. november 12.

Dr. Péterfalvi Attila
a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság elnöke

(NAIH-6060-2/2012/V.)